

श्रीखंडोबा षड्रात्रपूजन विधी (पत्रक)

(दिनांक ३० नोव्हेंबर ते ६ डिसेंबर २०१६) श्री साई शक ३५

- * मंगळवार दि. २९ नोव्हेंबर २०१६ (कार्तिक अमावस्येला) रोजी मांडलेले अनुष्ठान हलवून बुधवार दि. ३० नोव्हेंबर २०१६ (मार्गशीर्ष शुद्ध प्रतिपदेस) या दिवशी नवीन अनुष्ठान मांडावे
- * बुधवार दि. ३० नोव्हेंबर (मार्गशीर्ष शुद्ध प्रतिपदेपासून) ते मंगळवार दि. ६ डिसेंबर २०१६ (मार्गशीर्ष शुद्ध सप्तमीपर्यंत) हा 'षड्रात्रपूजन विधी' खालीलप्रमाणे करावा.

साहित्य : नित्यपूजन विधी साहित्य + गोमूत्र (किंवा हळद-कुंकू घातलेले पाणी), रांगोळी, पाट, अक्षता, पंचामृत, विडा (२ पाने व १ सुपारी), रु. ११/- दक्षिणा, एक श्रीफळ, एक फळ, एक वाटी सुके

खोबरे व हळद (भंडारा), आंब्याच्या पानांचे तोरण व आंब्याची डहाळी.

पूजनविधी :

- १) • सर्वप्रथम एका भांड्यात पाणी घेऊन त्यात गोमूत्र किंवा हळद-कुंकू घालावे. हे पाणी आंब्याच्या किंवा विड्याच्या तीन पानांनी घरात सर्वत्र शिंपडावे.
 - दरवाज्यावर आंब्याच्या पानांचे तोरण बांधून मधोमध आंब्याची डहाळी लावावी. तसेच, दरवाजाबाहेर उंबरठ्यावर रांगोळी काढावी.
- २) खालील प्रार्थना करून पूजन विधीस प्रारंभ करावा.

प्रार्थना : 'गुरुआज्ञेने मी माझ्या कुटुंबातील कुलधर्म भावी काळासाठी निश्चित केला असून जी सेवा माझ्या हातून घडेल, ती आपण सर्व देवदेवतांनी मान्य करून घ्यावी.'
- ३) घरातील इतर देवांच्या पूजेची प्राथमिक तयारी करावी.
- ४) • पूजनाची जागा गोमूत्र किंवा पंचामृताने शुद्ध करून घ्यावी.
 - हळद-कुंकूवाचे स्वस्तिक 卐 काढून त्यावर पाट मांडावा.
 - पाटाभोवती रांगोळी काढून त्यावर हळद-कुंकूवाचे पृथ्वीतत्त्व ☆ काढावे व त्यावर ताम्हन ठेवावे.
 - ताम्हनामध्ये अक्षता घालून त्यावर हळद-कुंकूवाचे पृथ्वीतत्त्व काढावे.
- ५) • गुरुकृपेने प्राप्त झालेल्या श्रीसाईशक, श्रीकारण, श्रीमहाकारण व श्रीनारायणी या प्रतिमांना पंचामृत व त्यानंतर कोमट पाण्याने स्नान घालून स्वच्छ पुसून घ्याव्यात.
 - त्यांपैकी श्रीसाईशक, श्रीकारण व श्रीमहाकारण या प्रतिमा डबीत घालून, ती डबी झाकण न लावता, अक्षतांवर काढलेल्या पृथ्वीतत्त्वावर ताम्हनात ठेवावी. तसेच, श्रीनारायणी प्रतिमाही आसनासहित त्या डबीशेजारी ताम्हनात ठेवावी.
 - अनुष्ठानासमोर एक श्रीफळ, रु. ११/-चा विडा, भंडारा (खोबरे वाटी व हळद) व एक फळ, ठेवावे. विडा व श्रीफळावर हळद-कुंकू वाहावे.
 - फुलास गंध, हळद-कुंकू लावून ती प्रतिमांवर वाहावीत.
 - नंतर उदबत्ती, साजूक तुपाचे निरांजन व दूध-साखरेचा नैवेद्य दाखवून पूजन करावे.
 - कमीतकमी एक आरती म्हणावी. त्यानंतर मंगलाचरण (सजयति), श्रीशक्तिपीठ प्रार्थना म्हणावी. एकवीस वेळा महामंत्र (सर्व मंगल मांगल्ये) एकवीस वेळा तारकमंत्र (ॐ श्री सदगुरुनाथ दादाय नमः) म्हणावा. शेवटी दैनंदिन प्रार्थना म्हणावी.
- ६) • सायंकाळीही उदबत्ती, साजूक तुपाचे निरांजन व दूध-साखरेचा नैवेद्य दाखवावा व किमान एक आरती म्हणावी.
 - सकाळी काढून ठेवलेले (श्रीफळ नव्हे) फळ प्रसाद म्हणून घरात घ्यावे.
- ७) • चंपाषष्ठीपर्यंत दररोज सकाळी प्रतिमांवरील निर्माल्य बाजूला काढावे व एका फुलाने प्रतिमांवर पाणी सिंचन करावे व दुसऱ्या फुलांना गंध-हळद-कुंकू लावून ती फुले प्रतिमांवर वाहावीत. चंपाषष्ठीच्या दिवशीही प्रतिमा हलवू नयेत.

- त्यानंतर उदबत्ती, निरांजन, दूध-साखरेचा नैवेद्य व किमान एक आरती असे पूजन करावे.
 - सायंकाळी उदबत्ती, निरांजन, दूध-साखरेचा नैवेद्य दाखवावा व किमान एक आरती म्हणावी.
- ८) चंपाषष्ठीच्या दुसऱ्या दिवशी (सप्तमीला) :
- अनुष्ठान हलवावे व प्रतिमा धुऊन-पुसून पूर्ववत ठेवाव्यात.
 - पहिल्या दिवशी ठेवलेले श्रीफळ व ताम्हनातील अक्षता प्रसाद म्हणून घरात घ्याव्यात.
 - थोडीशी हळद कपाळाला लावून उर्वरित भंडारा (खोबऱ्याची वाटी व उरलेली हळद) घरात वापरावा.
 - रु. ११/-चा विडा कार्यकेंद्रावर नेऊन प.पू. बाबांच्या चरणी, तबकात अर्पण करावा.

सूचना : ज्यांच्याकडे प्रतिमा नसतील त्यांनाही षड्रात्रपूजन विधी वरीलप्रमाणेच करता येईल.
फक्त प्रतिमांचे अनुष्ठान व त्याप्रीत्यर्थचे सर्व उपचार करू नयेत.

- टीप :
- ज्यांचे कुलदैवत श्रीखंडोबा आहे, त्यांनीच हे अनुष्ठान मांडावे. इतर भक्तभाविकांना हे अनुष्ठान मांडणे ऐच्छिक आहे.
 - तसेच, ज्यांचे कुलदैवत श्री खंडोबा असून, ज्यांच्याकडे पूर्वापार परंपरेने श्री खंडोबाचा टांक आहे, त्यांनी त्या टांकाचे पूजन नेहमीप्रमाणे करावे. वरील अनुष्ठानामध्ये तो टांक मांडायची आवश्यकता नाही.
 - चंपाषष्ठीच्या दिवशी वांग्याचे भरित, भाकरी, पुरण असा नैवेद्य दाखवावा (ऐच्छिक).
 - चंपाषष्ठीच्या दिवशी सकाळी, कार्यकेंद्रावर तळी आरतीचा लाभ घेता येईल.

॥ शुभं भवतु॥